

**Biuro Planowania Przestrzennego Miasta
w Szczecinie**

ul. Karola Szymanowskiego 2, 71-416 Szczecin
tel. +48 91 42 21 055, +48 91 42 45 739
bppm@um.szczecin.pl, www.bppm.szczecin.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„Skolwin Port 4” w Szczecinie**

Źródło: www.vestas.com.

AUTOR OPRACOWANIA:

mgr Jolanta Wiśniewska

KIEROWNIK ZESPOŁU OCHRONY ŚRODOWISKA:

mgr Jolanta Wiśniewska

PROJEKTANT PLANU:

mgr inż. Małgorzata Szyska

GENERALNY PROJEKTANT:

mgr inż. arch. Angelika Szerniewicz-Kwas

DYREKTOR BIURA:

mgr inż. arch. Zofia Fiuk-Dymek

wyłożenie do publ. wglądu

Oświadczenie

Oświadczam, że ukończyłam jednolite studia magisterskie na kierunku geografia morza, posiadam ponad 5-letnie doświadczenie w pracach zespołów opracowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz sporządziłam samodzielnie ponad 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

mgr Jolanta Wiśniewska

wyłożenie do publ. wglądu

1	STRESZCZENIE.....	7
2	WPROWADZENIE.....	8
2.1	METODA SPORZĄDZENIA PROGNOZY	9
2.2	STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI PROGNOZY	9
2.3	PRZEDMIOT I CELE PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	9
2.4	INFORMACJE ZAWARTE W PROGNOZACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA POWIĄZANYCH DOKUMENTÓW	11
	PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA	
	PRZESTRZENNEGO MIASTA SZCZECIN	11
	PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	11
2.5	TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	12
3	ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA WRAZ Z PRZEWIDYWANYMI ODDZIAŁYWANIAMI	12
3.1	POWIERZCHNIA ZIEMI	12
3.2	WARUNKI GEOLOGICZNE.....	13
3.3	WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	13
3.4	WARUNKI KLIMATYCZNE.....	15
3.5	KLIMAT AKUSTYCZNY	16
3.6	ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA	16
3.7	ROŚLINY, ZWIERZĘTA, RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA.....	17
3.8	WALORY KRAJOBRAZOWE, DZIEDZICTWO KULTUROWE I HISTORYCZNE	20
3.9	ZASOBY NATURALNE	21
3.10	ZDROWIE I WARUNKI ŻYCIA LUDZI	21
3.11	NATURA 2000 ORAZ POZOSTAŁE OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE	22
3.12	INTEGRALNOŚĆ EKOLOGICZNA OBSZARU	23
4	ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA I SPOSOBY ICH ROZWIĄZANIA.....	24
4.1	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO ...	25
4.2	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE	25
4.3	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI PLANU	25
5	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA.....	26
5.1	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	26
5.2	ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE	26
5.3	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIA	27
6	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PLANU	27
	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM I SPOSOBY	
	ICH UWZGLĘDNIENIA	27
7	METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PLANU	28
8	PODSUMOWANIE.....	28
9	LITERATURA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	30

wyżyczenie do publ. Wglądu

1 Streszczenie

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy obszaru określonego uchwałą Rady Miasta Szczecin Nr XLIX/1355/23 z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Skolwin Port 4” w Szczecinie. Analizowany rejon mieści się w dzielnicy Północ, na osiedlu Skolwin. Obszar planu ma łączną powierzchnię 75,14 ha i jest ograniczony: od północy – ulicą Wodną i kanałem Cieśnica, od wschodu – kanałem Skolwińskim i Odrą Zachodnią, od południa – drogą prowadzącą do przystani żeglarskiej, od zachodu – terenami kolejowymi. Przedmiotem planu są tereny produkcji, składów, magazynów, usług, usług sportu i rekreacji wykorzystujących dostęp do akwenów żeglownych, tereny infrastruktury technicznej, tereny zieleni naturalnej, morskie wody wewnętrzne.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Skolwin – Port 4” w Szczecinie zakłada kontynuację dotychczasowych ustaleń planistycznych. W trakcie sporządzania planu przedmiotowy teren objęty jest obowiązującymi: mpzp „Skolwin Port 2” w Szczecinie (Uchwała Nr XXXI/901/13 Rady Miasta Szczecin z dnia 17 czerwca 2013 r.), mpzp „Tor Wodny” w Szczecinie (Uchwała Nr XXIX/730/17 Rady Miasta Szczecin z dnia 25 kwietnia 2017 r.) oraz „Skolwin Port 3” w Szczecinie (Uchwała Nr XXVIII/818/21 Rady Miasta Szczecin z dnia 27 kwietnia 2021 r.).

Ze względu na zmianę warunków siedliskowych i użytkowanie terenu roślinność półnaturalna rozwija się tu jedynie wzdłuż brzegów wód, na siedliskach wtórnych, w zachowanych kanałach i rowach oraz w północnej części planu. Na pozostałym obszarze występuje roślinność synantropijna i urządzona (w pobliżu obiektów przemysłowych, sportowych i komunikacyjnych) oraz silnie przekształcone i zubożone zbiorowiska wykształcone na wałach i polach refulacyjnych, zajmujących ok. 40% powierzchni całego planu. Część centralna została pocięta kanałami i polami refulacyjnymi, jednak dużą część obszaru zajmowały jeszcze półnaturalne szuwały, zarośla i zadrzewienia. Dekadę temu roślinność drzewiastą ograniczono do pasa wzdłuż brzegów Odry, a na pozostałym obszarze nastąpiły przekształcenia. W centralnej części obszaru, gdzie prace ziemne są prowadzone lub były prowadzone stosunkowo niedawno, teren jest niemal pozbawiony roślinności.

W obszarze planu znajdują się stanowiska roślin i zwierząt podlegających ochronie oraz siedliska przyrodnicze poza obszarem Natura 2000 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” PLH320018, który obejmuje wschodnią część planu (głównie wody Odry). Realizacja ustaleń planu będzie związana z częściową likwidacją stanowisk gatunków chronionych oraz najprawdopodobniej enklawy łągów znajdujących się poza obszarem Natura 2000 w terenie przeznaczonym na usługi sportu i rekreacji (o ile do czasu realizacji ustaleń planistycznych siedlisko to nie ulegnie degradacji i zanikowi na skutek np. rozprzestrzeniania się gatunków inwazyjnych i zubożenia florystycznego). Działania takie mogą być prowadzone wyłącznie po uzyskaniu odpowiedniego zezwolenia na odstępstwo odnośnie obiektów chronionych, zawartych w przepisach z zakresu ochrony przyrody. Właściwy organ może wydać zezwolenie, jeżeli spełnione zostaną odpowiednie przesłanki do wydania takiej decyzji.

Obszar objęty opracowaniem jest terenem przekształconym antropogenicznie (poza strefami przybrzeżnymi i rozległym płatem szuwarów na północy terenu), od lat związany jest z działalnością produkcyjną i portową, w tym z odkładaniem urobku z pogłębiania akwenu – nieprzerwanie wskazywany jest jako rezerwa pod te funkcje w kolejnych edycjach Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, na podstawie których sporządzane są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Obszar analizy to fragment kompleksu nadodrzańskich terenów produkcyjnych, składowych i magazynowych, zajmujących dolny taras miasta. Na obszarze całego Skolwina znajdują się częściowo zagospodarowane tereny produkcyjno-portowe ze znacznymi rezerwami na rozwój tego typu działalności. Wzdłuż dolnego tarasu przebiega linia kolejowa do Polic, osiedle położone jest wzdłuż Odry z torem wodnym – takie uwarunkowania mają kluczowe znaczenie w procesie utrwalania i rozwoju terenów produkcyjnych Szczecina.

Barierami rozwojowymi dzielnicy Północ są m.in.: wysoki udział zdekapitalizowanych terenów poprzemysłowych tarasu dolnego, stan techniczny dróg i ich parametry nieodpowiadające obecnym potrzebom i intensywności ruchu pojazdów, w tym rosnącego udziału transportu ciężkiego, brak

zintegrowanych powiązań komunikacyjnych wyprowadzających transport ciężki do układu obwodowego miasta (w tym obejście zachodnie), duży udział terenów zagrożonych powodzią.

W dzielnicy Północ konieczne są zintegrowane przedsięwzięcia w sferze społecznej, przestrzennej, technicznej i gospodarczej, mające przyczynić się do kompleksowej i trwałej odnowy obszaru, poprawy warunków zamieszkania, pobudzenia rozwoju gospodarczego i aktywności zawodowej mieszkańców.

Celem planu jest umożliwienie dalszego rozwoju funkcji produkcyjnych, magazynowych, składowych. Ustalenia planistyczne stwarzają warunki do zorganizowania kompleksowego procesu produkcji, składowania, magazynowania i spedycji, z dostępem do morskiego toru wodnego, co umożliwi np. produkcję wielkogabarytowych komponentów do morskich farm wiatrowych oraz montaż gondoli i piast turbin.

Szczecin ma szansę wykorzystać swój wyjątkowy potencjał lokalizacyjny, odbudować tradycję morskiego przemysłu i wykształcić znaczący ośrodek w tej sferze. Zakłada się, że nowa fabryka może pokryć krajowy i globalny popyt na morską energię wiatrową i tym samym odegrać kluczową rolę w realizacji krajowej polityki transformacji energetycznej, zapowiadanej przez Rząd RP. Morskie farmy wiatrowe mają szansę nie tylko zrewolucjonizować krajowy system energetyczny, ale też być impulsem dla rozwoju całego regionu zachodniopomorskiego. Fabryka w zintegrowanym procesie produkcyjnym, z produkcją na Ostrowie Brdowskim (teren po byłym ST3 OFFSHORE Sp z o.o.) będzie dostarczała komponenty siłowni wiatrowych zarówno na rynek polski, jak i rynki globalne. Planuje rozpoczęcie działalności w drugiej połowie 2024 roku i stworzenie kilkuset miejsc pracy. Tym samym będzie to największy zakład produkcyjny w Polsce bezpośrednio związany z sektorem morskich farm wiatrowych.

Najbardziej odczuwalnym efektem, który wystąpi w przypadku braku uchwalenia planu „Skolwin Port 4” w Szczecinie będzie pogłębienie stagnacji gospodarczej tej części osiedla, dalszy zastój aktywności zawodowej i tym samym, utrata szansy na wykształcenie procesów samo naprawczych, rewitalizacyjnych. Skolwin wymaga zintegrowanych przedsięwzięć wykorzystujących istniejącą infrastrukturę portową, produkcyjną, których skutkiem będzie rozwój gospodarczy i społeczna odnowa. Realizacja ustaleń omawianego planu będzie jednym z wielu przedsięwzięć zmierzających do wielopłaszczyznowej regeneracji tej części miasta.

Wypełnienie zapisów planistycznych będzie skutkowało ogólnymi zmianami w strukturze środowiska – częściową redukcją powierzchni terenu biologicznie czynnego, zmianami: krajobrazowymi, mikroklimatycznymi, właściwości bioretencyjnych powierzchni ziemi, bioróżnorodności. Przekształcenia te będą związane z negatywnym oddziaływaniem na poszczególne składniki środowiska w skali lokalnej. Nie przewiduje się, żeby oddziaływania te miały wymiar degradujący stan środowiska w skali osiedla, dzielnicy lub miasta.

Zgodnie z szacunkami Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej, potencjał Bałtyku pozwoliłby na pokrycie ponad połowy zapotrzebowania Polski na energię elektryczną. Odpowiednie wykorzystanie tego potencjału może stać się strategicznym elementem budowy bezpieczeństwa i niezależności energetycznej kraju. Morskie farmy wiatrowe mogłyby stać się istotną częścią zrównoważonego konglomeratu energetycznego w Polsce, które wraz z fotowoltaiką i energetyką jądrową mogłyby odegrać kluczową rolę w dekarbonizacji polskiej energetyki. Morskie farmy wiatrowe mogłyby generować rocznie około 130 TWh energii elektrycznej, co wiązałoby się z redukcją emisji CO₂ o około 102 mln ton każdego roku.

2 Wprowadzenie

Zgodnie z art. 17 ust. 4 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (Dz.U. z 2023 r. poz. 977) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko. Jest to wykonanie obowiązku jaki nakłada art. 46 ust. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.).

Jako akt prawa miejscowego, plan zagospodarowania przestrzennego pełni funkcję regulacyjną, ustanawiając przeznaczenie terenów na określone cele i ustalając zasady ich zagospodarowania, godząc jednocześnie interes publiczny reprezentowany przez samorząd lokalny z interesami indywidualnymi mieszkańców miasta i innych jednostek oraz podmiotów gospodarczych. Ustalenia planu uwzględniają

obowiązujące prawne ograniczenia środowiskowe, zastany stan środowiska oraz warunki jego obecnego i przyszłego funkcjonowania.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko planu ma na celu zidentyfikowanie potencjalnych zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z realizacją przewidzianych w przedmiotowym planie zamierzeń oraz późniejszym wykorzystywaniem powstałych obiektów i infrastruktury. Prognoza zatem, z samej swojej istoty, zawiera ocenę hipotetyczną, opartą bardziej na prawdopodobieństwie niż na konkretnych wyliczeniach dla realizowanych w przyszłości zamierzeń.

Ocena wpływu i zmian środowiskowych spowodowanych realizacją ustaleń planu jest zadaniem obciążonym znacznym stopniem niepewności, a zakres i oddziaływanie zmian mogą nie być zależne bezpośrednio od zapisów planu, a wynikać np. z form aktywności gospodarczej na analizowanym obszarze.

Niniejszy dokument pełni rolę informacyjną, ostrzegawczą i porównawczą (do podobnych funkcji), wskazuje jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być brane pod uwagę w trakcie projektowania inwestycji, a także sygnalizuje możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości. Zagrożenia te mogą nie wystąpić lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podjęte zostaną odpowiednie działania zapobiegawcze już na etapie realizacji przewidzianych planem przedsięwzięć.

Podstawowym celem prognozy jest określenie, analiza i ocena skutków, które mogą wyniknąć z przeznaczenia terenów dla wszystkich komponentów środowiska, w tym zdrowia i jakości życia ludzi. Prognoza może również wskazywać preferowane z perspektywy ochrony środowiska sposoby realizacji postanowień planistycznych, których nie można zawrzeć w ustaleniach planu ze względu na jego specyfikę prawną.

2.1 Metoda sporządzenia prognozy

W trakcie sporządzania prognozy uwzględniono wymagania wynikające z zapisów Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W prognozie opisano wszystkie aspekty wymienione w powyższej ustawie w odniesieniu do planu, sporządzonego na podstawie zapisów Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Prognoza składa się z części opisowej, która zawiera charakterystykę poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, najistotniejszych ustaleń planu przedstawionych z perspektywy ochrony środowiska oraz potencjalne skutki, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji planu. W treści dokumentu znajdują się ryciny przedstawiające najważniejsze i wartościowe zasoby środowiska zlokalizowane w granicach planu jak i w jego sąsiedztwie.

2.2 Stopień szczegółowości prognozy

Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Szczecinie (pismo NZ.9022.4.31.2023), a także z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo WOPN.411.60.2023.MP).

Prognoza wypełnia również zapisy art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2.3 Przedmiot i cele planu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Niniejsze opracowanie dotyczy obszaru określonego uchwałą Rady Miasta Szczecin w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Skolwin Port 4” w Szczecinie (Uchwała Nr XLIX/1355/23 z dnia 25 kwietnia 2023 r.).

Plan obejmuje teren o powierzchni 75,14 ha, zlokalizowany w granicach administracyjnych osiedla Skolwin w Szczecinie, ograniczony:

- 1) od północy – ul. Wodną i kanałem Cieśnica,
- 2) od wschodu – kanałem Skolwińskim i Odrą Zachodnią,
- 3) od południa – drogą prowadzącą do przystani żeglarskiej,
- 4) od zachodu – terenami kolejowymi.

Przedmiotem planu są tereny produkcji, składów, magazynów, usług, usług sportu i rekreacji wykorzystujących dostęp do akwenów żeglownych, tereny infrastruktury technicznej, tereny zieleni naturalnej, morskie wody wewnętrzne.

Celem planu jest umożliwienie dalszego rozwoju funkcji portowych, produkcyjnych, magazynowych, firmie Vestas Manufacturing Poland sp. z o.o., będącej użytkownikiem wieczystym nieruchomości produkcyjnych na terenie osiedla Skolwin i nabywcą terenów produkcyjnych na Ostrowie Brdowskim. Firma Vestas, dostrzegając potencjał dalszego rozwoju projektów offshore wind realizowanych w Polsce, podjęła decyzję o zlokalizowaniu w Szczecinie nowej fabryki elementów turbin morskich farm wiatrowych.

Ustalenia planistyczne stwarzają warunki do zorganizowania kompleksowego procesu produkcji, składowania, magazynowania i spedycji, z dostępem do morskiego toru wodnego, co umożliwi np. produkcję wielkogabarytowych komponentów do morskich farm wiatrowych oraz montaż gondoli i piast turbin. Fabryka w zintegrowanym procesie produkcyjnym, z produkcją na Ostrowie Brdowskim (teren po byłym ST3 OFFSHORE Sp z o.o.) będzie dostarczała komponenty siłowni wiatrowych zarówno na rynek polski, jak i rynki globalne. Planuje rozpoczęcie działalności w drugiej połowie 2024 roku i stworzenie kilkuset miejsc pracy.

Rozwiązania przestrzenne przyjęte w planie dostosowane są do uwarunkowań funkcjonalnych i przyrodniczych terenu określonych m.in.: w Waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecin oraz w opracowaniu ekofizjograficznym, na podstawie danych udostępnionych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska odnośnie rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych w granicach obszaru Natura 2000, a także określonych w czasie wizji terenowych dokonanych w 2022 roku. Uwarunkowania stanowią podstawę proponowanych rozwiązań przestrzennych w odniesieniu do oddziaływania na środowisko.

Ryc.1. Obszar planu „Skolwin Port 4” w Szczecinie wraz z otoczeniem

Źródło: Opracowanie na podstawie materiałów BPPM.

W trakcie sporządzania planu miejscowego „Skolwin Port 4” w Szczecinie przedmiotowy teren objęty jest obowiązującymi planami: uchwalonym 17 czerwca 2013 roku mpzp „Skolwin Port 2” w Szczecinie (Uchwała Nr XXXI/901/13 Rady Miasta Szczecin), uchwalonym 25 kwietnia 2017 roku mpzp „Tor Wodny” w Szczecinie (Uchwała Nr XXIX/730/17 Rady Miasta Szczecin) oraz uchwalonym 27 kwietnia 2021 roku mpzp „Skolwin Port 3” w Szczecinie (Uchwała Nr XXVIII/818/21 Rady Miasta Szczecin).

Plan miejscowy „Skolwin Port 4” w Szczecinie jest spójny z wyżej wymienionymi aktami prawa miejscowego, kontynuuje ustalone wcześniej przeznaczenie, dokonuje korekty wskaźników zagospodarowania terenu, wynikającymi z potrzeb technologicznych.

Dokumentem określającym kierunki polityki rozwoju przestrzennego miasta, którego dyspozycje stanowią podstawę do sporządzenia mpzp „Skolwin Port 4” w Szczecinie jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin. Zgodnie z jego dyspozycjami rozwój przestrzenny osiedla Skolwin jest zdeterminowany położeniem częściowo w granicach portu morskiego, gdzie ulokowane są specjalizacje i funkcje o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym: portowa, usługowo-produkcyjna, składy, magazyny, centra logistyczne i tereny obiektów infrastruktury technicznej (wraz z korytarzami transportowymi), sąsiadujące z torem wodnym.

Plan miejscowy „Skolwin Port 4” w Szczecinie realizuje cele rozwojowe szeregu dokumentów strategicznych szczebla międzynarodowego, krajowego i regionalnego oraz lokalnego w odniesieniu do planowanego zagospodarowania terenu. Są to:

1) Dokumenty UE

- Strategia Europa 2020 i Plan działania na rzecz zasobooszczędnej Europy, wspierający dążenie do zrównoważonego rozwoju za pośrednictwem zasobooszczędnej i niskoemisyjnej gospodarki;

- Strategia Europejski Zielony Ład (2019), dążąca do wdrożenia zmian transformacyjnych gospodarek i społeczeństw UE;

2) Dokumenty krajowe

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (SOR), strategia określająca podstawowe cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym; jej głównym celem jest „tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski”;
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030, dokument dotyczący pełniejszego wykorzystania zasobów pracy oraz wsparcia wzrostu konkurencyjności gospodarki poprzez wzmocnienie kapitału ludzkiego na rynku pracy;
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030), dokument dotyczący polityki regionalnej państwa, kształtujący rozwój miast i obszarów funkcjonalnych;
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej;

3) Dokumenty kształtujące politykę samorządową na poziomie regionalnym

- Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego 2030;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego (Uchwała Nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego);
- Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego do roku 2030;
- Plan rozwoju Zarządu Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A. do roku 2030;

4) Dokumenty kształtujące politykę na poziomie lokalnym

- Strategia rozwoju Szczecina (2025);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin (Uchwała Nr XXXIX/1061/22 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 kwietnia 2022 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin);
- Program ochrony środowiska dla miasta Szczecin na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2025-2028;
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Miasta Szczecin (Uchwała nr XVIII/576/20 z dnia 26 maja 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia i wdrożenia do realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Szczecin, opracowanego w ramach realizacji projektu pn. „Zintegrowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego”);
- Plan adaptacji miasta Szczecin do zmian klimatu (Uchwała Nr VII/218/19 Rady Miasta Szczecin z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie przyjęcia przez Radę Miasta Szczecin Planu adaptacji do zmian klimatu dla miasta Szczecin).

2.4 Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko dla powiązanych dokumentów

Prognoza oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin przyjęte Uchwałą Nr XXXIX/1061/22 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 kwietnia 2022 r. poddane zostało procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w trakcie której sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko skutków jego realizacji. Zidentyfikowano w niej ogólne, odpowiadające skali Studium, oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie i jakość życia mieszkańców, które wynikają bezpośrednio z ustaleń Studium. Należy podkreślić, że zrównoważony rozwój miasta, związany będzie z określonymi skutkami dla środowiska i nie zawsze będą to skutki pozytywne. Zaproponowane w prognozie środki ograniczające i eliminujące negatywne skutki znacząco ograniczą lub wyeliminują te oddziaływania.

Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowych planów uchwalonych w granicach omawianego w niniejszej prognozie planu sporządzone były w perspektywie pełnej realizacji zapisów tych planów, a także z uwzględnieniem aktualnego na moment sporządzania prognoz stanu środowiska. Zakres

i rodzaj oddziaływań związanych z realizacją mpzp „Skolwin Port 2” w Szczecinie, „Skolwin Port 3” w Szczecinie i „Tor Wodny” w Szczecinie, jest porównywalny do skutków realizacji planu miejscowego będącego przedmiotem niniejszej prognozy, ponieważ jest zasadniczo kontynuacją dyspozycji planistycznych zawartych w wymienionych planach obowiązujących. Tereny obowiązujących planów, podobnie jak planu będącego przedmiotem opracowania łączą podobne uwarunkowania środowiskowe i funkcjonalne. Wynikowo przewiduje się utrzymanie aktualnego stanu środowiska, przy jednoczesnej poprawie warunków życia mieszkańców miasta i Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Negatywny wpływ (głównie na powierzchnię ziemi i jej zdolności retencyjne, szatę roślinną i zwierzęta) może wystąpić lokalnie, w związku z wprowadzeniem nowego zagospodarowania, zgodnie z funkcjami określonymi w planie.

Porównanie zakresu i charakteru oddziaływań zawartych w prognozach do ww. mpzp z charakterem oddziaływań prognozowanych dla realizacji zapisów planu „Skolwin Port 4” w Szczecinie jest uzasadnione. Wymienione mpzp sporządzone były dla terenów, dla których kluczowym elementem jest rzeka Odra, jej rola transportowa i związane z nią funkcje portowe, produkcyjne, usługowe, logistyczne. Obszary wspomnianych planów kumulują uciążliwości funkcjonalne wynikające ze specjalizacji portowej na terenach zainwestowanych i rozwijanych.

2.5 Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Przy opracowywaniu prognozy oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń miejscowego planu „Skolwin Port 4” w Szczecinie nie wystąpiły utrudnienia wynikające z braków współczesnej wiedzy. Źródła przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń określonych w planie były precyzyjne i dobrze udokumentowane. Zakłada się, że realizacja postanowień planu będzie dokonywana z wykorzystaniem najlepszych dostępnych technik BAT (Best Available Techniques – Najlepsze Dostępne Techniki). Niniejszą prognozę sporządzono na podstawie aktualnych materiałów źródłowych i opracowań wyspecyfikowanych na końcu prognozy.

3 Analiza i ocena stanu środowiska wraz z przewidywanymi oddziaływaniami

3.1 Powierzchnia ziemi

Obszar objęty planem należy do makroregionu Pobrzeże Szczecińskie i mezoregionu Dolina Dolnej Odry, która jest rozległą, zabagnioną doliną, o dnie rozciętym złożonym systemem sztucznych i naturalnych kanałów. Pierwotnie naturalną powierzchnię analizowanego obszaru tworzyło torfowisko typu niskiego o rzędnych nieprzekraczających 1,0 m n.p.m. i miąższości gruntów organicznych około 8 – 15 m. Następnie centralną i wschodnią część planu, w związku z rozwojem funkcji portowej, produkcyjnej oraz odkładaniem urobku z prac pogłębiarskich na torze wodnym pokryto nasypami niekontrolowanymi i refulatem, podwyższając wysokość terenu nad poziomem morza do 2,0 m. Obszar posiada istniejącą infrastrukturę inżynierską, w tym oczyszczalnię ścieków obsługującą kompleks produkcyjny na obszarze dawnej papierni Skolwin.

Aktualnie w granicach planu wciąż trwają prace ziemne i składowanie refulatu (część centralna i wschodnia). Część północną stanowi zieleń naturalna. Wzdłuż Cieśnicy znajdują się usługi sportu i rekreacji indywidualnej.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Na skutek realizacji ustaleń omawianego planu nastąpi:

- kontynuacja funkcji produkcji, składowania, magazynowania na terenach oznaczonych symbolem PS, gdzie na skutek prowadzenia działalności, w tym odkładania urobku z prac pogłębiarskich, zmiany powierzchni ziemi już nastąpiły,
- korekta, w stosunku do planów obowiązujących, rozmieszczenia terenów usług na terenie zieleni naturalnej; lokalnie nastąpi tutaj utrata naturalnych biologicznych i retencyjnych zdolności przypowierzchniowych warstw ziemi na skutek możliwości utwardzenia części terenu (oznaczonego symbolami U lub US); ze względu na istniejące warunki gruntowe, posadowienie budynków, hal czy placów składowych może być związane z miejscowym podwyższeniem terenu lub palowaniem gruntu,
- na pozostałej części utrzymanie zieleni naturalnej z brzegiem naturalnym w przewodzie, co zapewni kontynuowanie naturalnych procesów środowiskowych i utrzymanie istniejących uwarunkowań

morfologii terenu – tereny o funkcji zieleń naturalna wykluczone są z możliwości zabudowy – prognozuje się dla nich utrzymanie aktualnego, dobrego stanu i właściwości powierzchniowych warstw ziemi.

3.2 Warunki geologiczne

Budowa geologiczna badanego obszaru jest efektem akumulacji osadów rzecznych, a następnie organicznych, jaka trwała od późnego plejstocenu po holocen.

Zdecydowana większość obszaru planu zbudowana jest z gruntów organicznych: bagiennych torfów i namułów organicznych o miąższości do 11,0 m, podścielonych rzeczными piaskami. Na istniejących polach refulacyjnych usypywany jest piaszczysty urobek. Jedynie obszar w otoczeniu oczyszczalni ścieków charakteryzuje się występowaniem w podłożu nasypów niekontrolowanych o niejednorodnym składzie.

W obszarze planu nie zachodzą zjawiska geodynamiczne.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Prognozuje się, że w wyniku realizacji ustaleń planu „Skolwin Port 4” w Szczecinie na większości omawianego obszaru nastąpią trwałe i nieodwracalne przekształcenia przypowierzchniowych warstw gruntowych. W związku z tym, że niemal cały obszar planu zbudowany jest z gruntów organicznych, które z perspektywy realizacji obiektów budowlanych są podłożem nieprzydatnym do zabudowy, proces budowlany będzie wymagał szczególnych rozwiązań, np. palowania gruntu w celu wykluczenia osiadania obiektów kubaturowych i innych obiektów związanych z magazynowaniem, produkcją, składami.

Południowy segment planu został już poddany procesom zmian wynikających z długotrwałego odkładania urobku z prac pogłębiarskich. Po zamknięciu pól refulacyjnych tereny zostaną zagospodarowane i zabudowane – głównie jako tereny produkcji, składów i magazynów.

W północnej części planu przewiduje się wpływ związany z realizacją zabudowy kubaturowej i nawierzchni nieprzepuszczalnych w nowych terenach usług, w tym terenów usług sportu i rekreacji oraz ze względu na planowaną zabudowę liniową. Negatywne oddziaływanie będzie polegać na fizycznym naruszeniu zewnętrznej struktury ziemi i jej przystosowaniu do docelowego zagospodarowania. Opisane oddziaływanie związane będą z przypowierzchniowymi warstwami ziemi. Będzie to oddziaływanie trwałe i bezpośrednie, związane z usunięciem istniejącej roślinności, znacznym ograniczeniem powierzchni terenu biologicznie czynnego, prowadzeniem prac ziemnych, wprowadzeniem nowej zabudowy wraz z infrastrukturą towarzyszącą i nawierzchniami nieprzepuszczalnymi.

3.3 Wody powierzchniowe i podziemne

Obszar planu położony jest w dolinie Odry, na dolnym tarasie osiedla Skolwin. Północną i wschodnią granicę obszaru planu stanowią wody Cieśnicy i kanału Skolwińskiego. Kanał Skolwiński ma charakter zastoiska wodnego na prawie całej długości. W obszarze planu występują również wody w postaci rowów wodnych, które odprowadzają wody opadowe osiedla (w tym górnego trasy) do rzeki Odry. Jeden z kanałów, uchodzący do kanału Skolwińskiego, jest końcowym odcinkiem bezimiennego ciekłu spływającego z górnego tarasu Skolwina, z okolic ulicy Karpackiej i Inwalidzkiej.

Znaczna część obszaru planu znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, to jest w obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz w obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%. Na rysunku planu oznaczono przebieg granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią aktualnych w dniu uchwalenia planu.

Wody odrzańskie podlegają skumulowanemu oddziaływaniu zanieczyszczeń lokowanych praktycznie w całym jej dorzeczu. Na wynikową ich jakość pozytywny wpływ ma zdolność samooczyszczania na obszarze Międzyodrza, która została zakłócona w związku z katastrofą ekologiczną jaka miała miejsce w roku 2022 w obrębie całej Odry. Po katastrofie ekologicznej na Odrze Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego powołał zespół ekspercki, składający się z naukowców Uniwersytetu Szczecińskiego, którego zdaniem Odra jest na tyle zdegradowaną rzeką, że należałoby raczej określać jej potencjał ekologiczny (tak, jak się to wykonuje dla wód silnie przekształconych i zdegradowanych), a nie stan ekologiczny. Ponadto naukowcy twierdzą, że zjawisko samooczyszczania Odry właściwie nie występuje. Do tej pory trudno ocenić jakie są konsekwencje ekologiczne ww. katastrofy. Stan całej Odry jest silnie

uzależniony od presji antropogenicznych występujących w jej zlewni oraz warunków hydrometeorologicznych.

Finalnym efektem prac Zespołu ds. sytuacji w Odrze jest Raport kończący, który zawiera rekomendacje, wdrażane systematycznie przez instytucje zarządzające wodami w dorzeczu Odry i kontrolujące stan jakości wody. Do głównych należą:

- *stworzenie systemu ciągłego pomiaru jakości wód w zakresie wybranych parametrów, z dostępem do danych on-line dla wszystkich zainteresowanych, w tym monitoring parametrów powiązanych z zakwitami oraz okresowy monitoring samych glonów *Prymnesium parvum*, oraz fauny (m.in. ryby, mięczaki) pod kątem skażeń środowiskowych (dioksyny, metale ciężkie, pestycydy, związki toksyczne). System inteligentnego zarządzania zlewnią powinien wykorzystywać zarówno dane naziemne, jak i satelitarne. Monitoring powinien w pierwszej kolejności objąć jednolite części wód, w których notuje się parametry wody sprzyjające zakwitom. Zapewnienie warunków organizacyjnych i finansowych stałego funkcjonowania systemu;*
- *kontynuacja trwających kontroli podmiotów prowadzących zrzut wód zanieczyszczonych do Odry i jej dopływów, celem m.in. ustalenia podmiotów odpowiedzialnych w największym stopniu za stan jakości wód Odry;*
- *niezwłoczna likwidacja nielegalnych wylotów zrzutów ścieków;*
- *przegląd i weryfikacja obowiązujących pozwoleń na zrzut ścieków do wód w dorzeczu Odry, systemowe zarządzanie legalnymi zrzutami poprzez uzależnienie parametrów i intensywności zrzutu od aktualnych wyników badań wody, wprowadzenie obowiązku czasowego wstrzymywania bądź ograniczania zrzutów w sytuacji zagrożenia;*
- *usprawnienie przepływu informacji, wdrożenie systemu wczesnego ostrzegania i reagowania, usprawnienie procedur w obrębie zarządzania kryzysowego;*
- *inwentaryzacja gatunków po katastrofie, analiza struktury populacji, stworzenie banku genów i odtworzenie ekosystemów odrzańskich zgodnie z założeniami tworzonego obecnie planu naprawczego dla odbudowania ekosystemów Odry, w tym stopniowa, oparta o najlepszą wiedzę ekspertów, odbudowa populacji ryb i innych grup organizmów, które ucierpiały w wyniku katastrofy.*

Według opracowania ekofizjograficznego w dnie doliny dolnej Odry występują dwa poziomy wody gruntowej. Pierwszy poziom to woda w obrębie nasypów niekontrolowanych, stabilizująca się na poziomie z reguły nieznacznie wyższym od poziomu wód rzeki, na głębokości 0,1 – 2,3 m p.p.t. Zwierciadło wody tego poziomu zawieszone jest ponad stropem słabo przepuszczalnych gruntów organicznych, a zasilane przez infiltrację wód opadowych, a w krótkich okresach wysokich stanów wód Odry, w sąsiedztwie jej kanałów, także przez boczny dopływ wód rzecznych. Przy przeciętnych stanach rzeka i jej kanały drenuje wody gruntowe pierwszego poziomu. Drugi poziom wody gruntowej, występujący w rzecznych piaskach poniżej gruntów organicznych, cechuje się napiętym zwierciadłem i stabilizuje się niżej niż poziom górny (przeciętnie na rzędnych o około -0,5 do około 1,5 m n.p.m.).

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnych, skumulowanych oddziaływań na stan i właściwości wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego. Zagospodarowanie obszaru zgodne z zapisami planu oraz zastosowaniem wszelkich środków zabezpieczających środowisko na etapach realizacji oraz eksploatacji inwestycji, nie powinno generować trwałych zmian ilościowych i jakościowych wody w Odrze. Nie prognozuje się również negatywnego wpływu na stan i właściwości wód podziemnych.

Rów wodny będący końcowym odcinkiem bezimiennego cieku spływającego z górnego tarasu Skolwina z okolic ulicy Karpackiej i Inwalidzkiej na mocy planu zostaje zachowany i utrzymany. Otwarty kanał deszczowy ze zrzutem do rzeki Odry, obsługujący osiedle Skolwin, może podlegać przebudowie, rozbudowie i zmianie przebiegu, pod warunkiem zachowania przepływu i ciągłości odbioru wód opadowych i roztopowych z osiedla.

Realizacja ustaleń planistycznych będzie wiązała się z uzyskaniem pozwoleń, decyzji określających wielkość korzystania z zasobów środowiska i odprowadzania do niego substancji, których poziom określone są w odpowiednich przepisach prawa powszechnego. Po wdrożeniu rekomendacji zawartych w Raporcie kończącym prace Zespołu ds. sytuacji w Odrze z marca 2023 roku (w szczególności: *przegląd*

i weryfikacja obowiązujących pozwoleń na zrzut ścieków do wód w dorzeczu Odry, systemowe zarządzanie legalnymi zrzutami poprzez uzależnienie parametrów i intensywności zrzutu od aktualnych wyników badań wody, wprowadzenie obowiązku czasowego wstrzymywania bądź ograniczania zrzutów w sytuacji zagrożenia) przewiduje się, że oddziaływanie przedsięwzięć powstałych na mocy ustaleń omawianego w niniejszej prognozie planu będzie ograniczone do minimum. Plan dopuszcza odprowadzanie ścieków przemysłowych do kanalizacji sanitarnej, wód powierzchniowych, kanałów i rowów wodnych, po spełnieniu wymagań dotyczących ich czystości.

Planowana zabudowa i zagospodarowanie terenów produkcji, składów, magazynów, oraz infrastruktury technicznej i komunikacyjnej wygeneruje duży udział powierzchni zabudowanych i zasklepionych, co przyczyni się z kolei do obniżenia naturalnej zdolności retencyjnej tych terenów i podniesienia w znaczący sposób spływu wód opadowych i roztopowych z tych powierzchni. Zgodnie z ustaleniami planu na właścicieli gruntów nałożono obowiązek stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania. W terenie usług produkcji, składów i magazynów dodatkowo nakazano rozwiązania wykorzystujące błękitno-zieloną infrastrukturę. Wskazane planem gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi pozwoli na jej optymalne wykorzystanie w miejscu ich opadu, w dalszej perspektywie jest to rozwiązanie energo- i wodooszczędne. Ponadto, na terenach oznaczonych symbolami U oraz U-ZN, wskazano minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego w granicach działki budowlanej na poziomie 50-60%, co utrzymuje zdolność retencyjną na powierzchni co najmniej połowy obszaru planu, wskazanego na cele usług.

3.4 Warunki klimatyczne

Klimat Szczecina kształtuje się pod wpływem częstego napływu oceanicznych mas powietrza. Różni się on znacznie od klimatu w głębi kraju. Jest to związane z częstymi przemieszczeniami w tym rejonie niżów znad Atlantyku. Wiąże się to z dużą zmiennością pogody i to w każdej porze roku. Ma to też odzwierciedlenie w kontrastowości poszczególnych lat. Czynnikiem warunkującym klimat Szczecina są warunki fizjograficzne. Elementami mającymi tu szczególny wpływ jest obecność jeziora Dąbie, doliny Odry oraz trzech wysoczyzn, tj. Wzgórz Warszawskich, Wzgórz Bukowych i Wału Bezleśnego, a także trzech kompleksów leśnych puszc: Wkrzańskiej, Bukowej i Goleniowskiej.

Klimat Szczecina i jego okolic jest stosunkowo łagodny i wilgotny. Charakteryzuje go krótka, łagodna zima, krótkie i ciepłe lato oraz długie okresy przejściowe. Charakterystyczną cechą klimatu szczecińskiego jest niestaość pogody, głównie z powodu częstego przemieszczania się układów niżowych, zwłaszcza w okresach późnojesiennych, zimowych i wczesnowiosennych.

Poszczególne elementy meteorologiczne modyfikowane są czynnikami lokalnymi kształtującymi warunki topoklimatyczne (m.in.: ukształtowanie terenu, głębokość występowania wód podziemnych, stopień pokrycia terenu lasami i łąkami, odległość od dużych zbiorników wodnych). Na topoklimat wpływają również uwarunkowania przewodności cieplnej podłoża (wysoki poziom wód gruntowych, grunty organiczne), które kształtują wilgotność względną powietrza, częstotliwość występowania mgieł, a także przygruntowych przymrozków. Na nisko położonych terenach mogą tworzyć się zastoiska zimnego powietrza.

Na przestrzeni ostatnich lat opisane wyżej charakterystyczne cechy klimatu Szczecina są coraz mniej czytelne. Jest to wynikiem dokonujących się globalnych zmian klimatycznych, których skutkiem są skrajne zjawiska pogodowe zachodzące coraz częściej z dużą gwałtownością (fale upałów, susze, podtopienia i powodzie, wichury). Zmiany klimatyczne odzwierciedlają się również w zacieraniu wyraźnych granic między porami roku. W związku z powyższym coraz trudniej określić charakterystyczny klimat miasta.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost zagrożeń wywołanych ekstremalnymi zjawiskami meteorologicznymi, takimi jak intensywne kilkudniowe opady deszczu o charakterze rozlewnym oraz krótkotrwałe ulewne i nawałne deszcze, powodujące wezbrania i powodzie lokalne typu *flash flood*. Podczas występowania opadu ≥ 30 mm/dobę, tzw. opadu zagrażającego, tworzą się lokalne podtopienia oraz zalania terenów i pomieszczeń niżej położonych; na ulicach i powierzchniach zwartych tworzy się stojąca warstwa wody, a w terenach o zróżnicowanej rzeźbie następuje szybki jej spływ.

Głównymi zagrożeniami klimatycznymi w Szczecinie są: występowanie fal upałów i dni gorących, możliwość wystąpienia silnych porywów wiatru, niosących za sobą znaczne straty w drzewostanie,

energetyce, utrudnienia komunikacyjne, zagrożenie dla życia ludzkiego, cofki, a także intensywne burze oraz możliwość występowania nagłych powodzi miejskich oraz powodzi sztormowych.

Korzystnym skutkiem położenia omawianego planu jest klimatotwórcze oddziaływanie rzeki Odry. Odra stanowi naturalny korytarz przewietrzania, w którym następuje wymiana powietrza, skutkująca rozproszeniem zanieczyszczeń; kształtuje również lokalnie wilgotność oraz temperaturę powietrza. Ponadto warunki wietrzne Szczecina (przewaga wiatrów południowo-zachodnich i zachodnich o dość dużej prędkości – przeciętnie 34 dni z wiatrem silnym o prędkości powyżej 10 m/s) determinują wraz z Odrą dobre warunki wymiany mas powietrza znad zwartej zabudowy i wynoszenie ich w kierunku otwartych przestrzeni jeziora Dąbie i Zalewu Szczecińskiego, wskutek czego wszelkie zanieczyszczenia powietrza zmniejszają swoją koncentrację.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Realizacja ustaleń planu wiąże się z wprowadzeniem nowego zagospodarowania na części obszaru i związanym z tym ograniczeniem powierzchni terenu biologicznie czynnego, zasobów flory czy zwiększonego ruchu pojazdów, a co za tym idzie lokalnie szybszego nagrzewania się powierzchni utwardzonych, większej pojemności cieplnej powierzchni zasklepionych w stosunku do powierzchni pokrytej roślinnością, zmianą warunków wilgotnościowych obszaru. W efekcie na przeważającej części obszaru planu przewiduje się występowanie mało korzystnego topoklimatu terenów zurbanizowanych, poddawanych stałemu oddziaływaniu zanieczyszczeń i hałasu. Te niekorzystne oddziaływania będą łagodzone przez klimatotwórcze oddziaływanie dużych powierzchni pokrytych roślinnością i wodami powierzchniowymi, znajdującymi się w bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego planu.

3.5 Klimat akustyczny

Obecnie podstawowymi kryteriami oceny hałasu w środowisku są poziomy dopuszczalne na danym terenie, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (Dz.U.2014.112 z późn. zm.). Poziomy dopuszczalne są poziomami hałasu przenikającego na teren wymagający ochrony akustycznej od poszczególnych źródeł, takich jak np.: drogi lub linie kolejowe, działalność produkcyjna. W obszarze planu nie występują tereny wrażliwe, wymagające ochrony akustycznej. Najbliższe tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej znajdują się przy ul. Stołczyńskiej, w niewielkiej odległości od granicy planu (około 70 m na południe). Pozostałe tereny wrażliwe akustycznie znajdują się wzdłuż ulicy Stołczyńskiej, na zachód od linii kolejowej, która przebiega w bezpośrednim sąsiedztwie omawianego terenu. Mapa akustyczna dla miasta Szczecin z 2022 roku nie wskazuje, aby obszar planu był generatorem hałasu przemysłowego.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

W granicach obszaru objętego planem nie występują tereny chronione akustycznie. Analiza ustaleń funkcjonalnych dla poszczególnych terenów elementarnych wskazuje, że funkcje takie nie mogą zostać zrealizowane, dlatego też dla obszaru mpzp nie będą obowiązywały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku.

Działalność prowadzona zgodnie z ustalonymi w planie funkcjami będzie generatorem hałasu, który wynikowo ukształtuje (wraz z wysoko eksploatowaną linią kolejową i ul. Stołczyńską znajdującymi się w bezpośrednim sąsiedztwie planu) tło akustyczne obszaru, które będzie oddziaływać na tereny podlegające ochronie akustycznej znajdujące się w sąsiedztwie analizowanego terenu. Prognozuje się występowanie stałych i długoterminowych oddziaływań hałasu na środowisko. Przewiduje się, że uruchomienie działalności produkcyjnej, składowej, magazynowej będzie skutkowało wzmożonym (w porównaniu do stanu obecnego) ruchem kołowym ze znacznym udziałem ruchu ciężarowego. Nie przewiduje się, żeby wzrost natężenia ruchu kołowego miał wymiar uciążliwy. Zakłada się, że głównym rodzajem transportu obsługującym planowaną fabrykę elementów turbin morskich siłowni wiatrowych będzie transport wodny – ze względu na gabaryty elementów niezbędnych do wytwarzania turbin jak i gotowych produktów.

3.6 Zanieczyszczenia powietrza

Stan jakości powietrza na obszarze opracowania przedstawia tab.1., sporządzona na podstawie danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo: DMS-SZ.731.1.139.2023).

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U.2021.845 z późn. zm.) obowiązujące aktualnie dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza według poniższych danych nie zostały przekroczone. Wartości w tabeli wskazują na stosunkowo niskie parametry zanieczyszczeń związanych ze spalaniem paliw (dwutlenek siarki i azotu, pył zawieszony). Jest to wynikiem położenia omawianego terenu w naturalnym korytarzu przewietrzania jakim jest Odra, w którym następuje wymiana powietrza, skutkująca rozproszeniem zanieczyszczeń. Poza tym obszar planu i jego otoczenie wykazują się ogólnie niskim stopniem zagospodarowania i eksploatacji.

Tab.1. Średnioroczne stężenie zanieczyszczeń powietrza

Dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń dla roku kalendarzowego [µg/m ³]	dwutlenek siarki (SO ₂)	dwutlenek azotu (NO ₂)	pył zawieszony PM10	pył zawieszony PM2,5	ołów (Pb) w pyłe PM10	Benzen (C ₆ H ₆)
	20,0	40,0	40,0	20,0	0,5	5,0
średnioroczne stężenie zanieczyszczeń [µg/m ³] obszar w granicach mpzp „Skolwin Port 4” w Szczecinie	4,0	8,0	16,0	10,0	0,003	1,0

Źródło: Opracowanie na podstawie pisma GIOŚ.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Realizacja ustaleń omawianego planu może przyczynić się do wzrostu zanieczyszczeń w powietrzu – powstanie zabudowa usługowa, produkcyjna, magazynowa, składowa, której działalność będzie wiązała się m.in. ze zwiększonym ruchem samochodowym emitującym zanieczyszczenia gazowe i pyłowe. Nowe obiekty budowlane, które pojawią się w omawianej przestrzeni staną się również emitorami zanieczyszczeń uwalnianych do powietrza, m.in. ciepła, gazów. Nie ma jednak podstaw do prognozowania przekroczenia dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu. Położenie obszaru planu w naturalnym korytarzu przewietrzania, dominujące wiatry zachodnie i południowo-zachodnie zminimalizują wystąpienie potencjalnej niekorzystnej kumulacji zanieczyszczeń powietrza, wynikającej z eksploatacji obiektów, które powstaną na mocy omawianego w niniejszej prognozie planu.

3.7 Rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczna

W obszarze planu wyróżnić można następujące typy zbiorowisk roślinnych:

roślinność drzewiasta – towarzyszy głównie linii brzegowej Odry oraz obecnym w granicach planu rowom wodnym. Niewielkie skupiska występują również wzdłuż zachodniej granicy planu (w obrębie terenów elementarnych przeznaczonych na funkcję usługową). Przy drogach i budynkach wewnątrz obszaru występują gatunki wprowadzone tu jako nasadzenia ozdobne. Są to: topola włoska i kanadyjska, kasztanowiec zwyczajny, brzoza brodawkowata, śliwa wiśniowa, klon jawor i wierzba biała. Niewielkie zadrzewienia, najprawdopodobniej pochodzące z samosiewu na tym terenie tworzą: topola osika, wierzba iwa i brzoza brodawkowata. Ponieważ powstają one w obrębie terenów przemysłowych na gruntach mineralnych, roślinność tych zadrzewień ma charakter inicjalny z dużym udziałem gatunków ruderalnych, przy braku gatunków charakterystycznych dla zespołów roślinności leśnej. W podszycie dominuje bez czarny, a w runie: trzcinnik piaskowy, pokrzywa zwyczajna, jeżyna popielica, nawłóć kanadyjska, chmiel zwyczajny, bylica pospolita, mierznicza czarna, oset kędzierzawy. Inny skład gatunkowy mają zadrzewienia wzdłuż brzegów Odry i kanału Skolwińskiego. Rosną tu pojedyncze drzewa i kępy olszy czarnej z udziałem wierzby kruchej, brzozy brodawkowatej i robinii akacjowej. W południowo-wschodnim narożniku (na północ od przystani Skolwin) obszaru, niewielki kompleks nadodrzański tworzy drzewostan z topolą białą, wierzbą kruchą i brzozą brodawkowatą.

nieleśna roślinność lądowa – w obszarach prowadzenia działalności przemysłowej oprócz wyżej opisanych gatunków drzew występują również zbiorowiska ruderalne i półruderalne, wśród których dominują płaty z trzcinnikiem piaskowym, nawłocią kanadyjską, wiązówką błotną i bylicą pospolitą. Obecne są również licznie: pokrzywa zwyczajna, jeżyna popielica, krupówka pospolita, oset polny, wrotycz pospolity, marchew zwyczajna, cykorja podróżnik. Na mniejszych powierzchniach w tych zbiorowiskach występuje stokłosa jałowa i płaskolistna, jęczmień zwyczajny oraz inwazyjny rdestowiec japoński. W wielu miejscach, wśród płatów roślinności ruderalnej, luźne zarośla tworzą: dziki bez i wierzba iwa.

zbiorowiska pół refulacyjnych – część powierzchni obsiana została ubogimi mieszkankami traw, takimi jak luźna darni i mietlica pospolita, natomiast zdecydowanie największy obszar zajmuje tu mozaika trzech kompleksów: zbiorowisko trzciny pospolitej i pokrzywy zwyczajnej, zbiorowiska bylin i traw oraz zbiorowiska roślin jednorocznych na świeżych refulatach (komosa sina, rdestowiec ostrokończysty, komosa biała, ostropest plamisty).

zbiorowiska roślinności wodnej i brzegowej – wzdłuż brzegów rowów i kanałów występują szuwały trzcinowe i mozgowe, w których rosną: pokrzywa zwyczajna, jeżyna popielica, sadziec konopiasty. W kanale Skolwińskim występuje grązel żółty, strzałka wodna, rogatek sztywny i pojedynczo chronione **grzybienie białe**. Pojedynczo, ale w rozproszeniu wzdłuż całego brzegu, rośnie chroniony **arcydzięgiel litwor**. Wśród tych zbiorowisk występują zarośla i kępy z olszą czarną, wierzbami, kaliną i dereniem – wszystkie w wąskim pasie tuż przy brzegu, natomiast wały przylegające do lądu zajmowane są przez murawy ze zbiorowiskami szuwarowymi i ruderalnymi.

zbiorowiska szuwarowe – największy płat tworzą w północnej części omawianego planu. Występują również wzdłuż wałów, tworząc dość wąskie pasy. Zbudowane są głównie z szuwaru trzcinowego, miejscami występują pojedyncze okazy wierzby kruchej i olszy czarnej. Enklawa szuwaru występującego praktycznie w całej północnej części planu jest trudno dostępna ze względu na wysoki poziom wód gruntowych – teren jest podmokły, bagnisty.

W obszarze planu w sferze szaty roślinnej występują również obiekty i obszary podlegające ochronie prawnej: Są to: siedliska przyrodnicze i okazy gatunków chronionych. Występują tu także płaty gatunków inwazyjnych, które stosunkowo szybko się rozprzestrzeniają i są trudne do usunięcia. Szczegółowe ich rozmieszczenie w obrębie planu przedstawiają ryciny poniżej.

Ryc.2. Wyniki Waloryzacji przyrodniczej miasta z 2018 roku (po lewej) oraz inwentaryzacji i waloryzacji roślin z 2022 roku (po prawej).

Źródło: Materiały BPPM, Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza pod względem szaty roślinnej i fauny obszaru w Skolwinie na północ od papierni Skolwin, Biuro Konserwacji Przyrody s.c. 2022 r.

Na rycinach oznaczono kolejno:

- punktami czerwonymi stanowiska roślin inwazyjnych – *niecierpek gruczołowaty*, *rdestowiec ostrokończysty*,
- punktami zielonymi stanowiska roślin gatunków chronionych i zagrożonych – **grzybienie białe**, **arcydzięgiel litwor**, **starzec błotny**, *kruszczyk szerokolistny* (poza granicami planu),
- poligonem zielonym siedliska przyrodnicze **lasów łęgowych**.

W obszarze planu, na dnie wyrobiska na północ od oczyszczalni ścieków zidentyfikowano stanowisko gatunku znajdującego się na krajowej liście gatunków zagrożonych – **starca błotnego**.

W trakcie sporządzania planu jak i niniejszej prognozy, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie jest na etapie opracowywania planu zadań ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński”. W ramach prac nad PZO dla tego obszaru, w roku 2022 wykonano inwentaryzację siedlisk przyrodniczych. Według tych danych enklawy lasów łęgowych wzdłuż brzegu Odry w terenie elementarnym 1PS wykazane na rycinie 2 **nie występują**. **W związku z tym, że udostępnione przez RDOŚ w Szczecinie informacje na temat rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych w granicach obszaru Natura 2000 są najbardziej aktualnymi danymi dotyczącymi rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych w granicach obszaru Natura 2000, który częściowo znajduje się w granicach planu „Skolwin Port 4” w Szczecinie, stały się podstawą przy sporządzaniu planu, a dane z opracowań przyrodniczych z lat ubiegłych (m.in.**

Waloryzacji przyrodniczej miasta z 2018 roku stanowią dane historyczne, archiwalne). Pozostałe dane odnośnie rozmieszczenia gatunków chronionych, inwazyjnych oraz siedlisk przyrodniczych poza obszarem Natura 2000 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” są wynikiem Waloryzacji przyrodniczej miasta z 2018 roku, Inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej pod względem szaty roślinnej i fauny obszaru w Szczecinie Skolwinie na północ od papierni Skolwin z 2022 roku oraz wizytacji terenowych odbywanych w 2022 roku.

Z wyżej wymienionymi typami zbiorowisk roślinnych ściśle związany są następujące podtypy kręgowców:

ptaki – gatunki związane z zadrzewieniami: bielik (zalatujący), gąsiorek, dzięcioł duży, kapturka, szpak, zięba, szczygieł, makolągwa, rudzik, grzywacz; gatunki związane z wodami: trzcinniczek, rokitniczka, potrzos zwyczajny, krzyżówka oraz zalatujące brodziec piskliwy, mewa śmieszka i srebrzysta (zalatujące), czapla siwa (zalatująca); gatunki związane z łąkami: pliszka żółta, bażant; gatunki związane z obszarami ruderalnymi: sieweczka rzeczna i białorzytka zwyczajna. Wszystkie wymienione gatunki, za wyjątkiem tych oznaczonych jako zalatujące, są osobnikami żerującymi w granicach analizowanego terenu jak i prowadzącymi rozród. Ich liczebność to najczęściej 1-2 pary.

płazy i gady – cały obszar wód i szuwarów to teren stałego występowania żab zielonych: żaby śmieszki, żaby jeziorkowej i żaby wodnej. Mimo sprzyjających uwarunkowań w obszarze planu nie stwierdzono występowania gadów.

ssaki – w obszarze planu zaobserwowano występowanie zająca szaraka oraz szlaki migracyjne innych ssaków.

ryby – w wodach Odry notowano m.in.: leszcza, płoć, okonia, szczupaka, miętusa, lina, bolenia, kozy, babki byczej, natomiast w wodach kanału Skolwińskiego dominuje przede wszystkim płoć, okoń, w niektórych okresach małe sandacze i szczupaki oraz sumy. W granicach analizowanego obszaru nie zidentyfikowano miejsc o szczególnym znaczeniu dla ryb, które mogłyby być wykorzystywane jako tarliska. Cały ujściowy odcinek Odry w rejonie toru wodnego od dawna poddawany jest silnej antropopresji (nabrzeża i intensywny ruch jednostek pływających). Z kolei odcinki brzegów niezmienionych lub nieznacznie zmienionych antropogenicznie porośnięte są drzewami lub szerokimi i zwartymi pasami szuwarów. Stosunkowo niewiele jest miejsc płytkich, zajętych przez roślinność zanurzoną, stanowiącą najczęściej miejsce do składania ikry i co równie ważne – osłoniętych przed bezpośrednim falowaniem spowodowanym ruchem jednostek pływających. Takie ukształtowanie strefy brzegowej nie sprzyja składaniu ikry, ale jest korzystne dla samego bytowania ryb.

W obszarze planu występują również pospolite gatunki bezkręgowców: bielinek kapustnik, ślimak zaroślowy, wstężyk ogrodowy, bursztynka pospolita.

Rozmieszczenie w obrębie planu przede wszystkim awifauny i herpetofauny przedstawiają ryciny umieszczone poniżej.

Ryc.3. Wyniki Waloryzacji przyrodniczej miasta z 2018 roku (po lewej) oraz inwentaryzacji i waloryzacji zwierząt z 2022 roku (po prawej).

Źródło: Materiały BPPM, Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza pod względem szaty roślinnej i fauny obszaru w Skolwinie na północ od papierni Skolwin, Biuro Konserwacji Przyrody s.c. 2022 r.

Faunę litoralną brzegów charakteryzuje ubóstwo zarówno pod względem liczebności jak i składu gatunkowego. Odnotowano występowanie pluskwiaków różnoskrzydłych, np. płoszczyca szarej. W strefie lądowej stwierdzono obecność małży z gatunków: szczeżuja pospolita, skójka malarska i zastrzona.

Istotnym faktem odnośnie obszaru planu jest to, że teren ten jest przekształcony antropogenicznie (poza strefami przybrzeżnymi i rozległym płatem szuwarów na północy), od lat związany jest z działalnością produkcyjną, przemysłową, portową. Nie jest kluczowy z punktu widzenia gatunków, dla których ustanowiono obszar Natura 2000 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” PLH320018.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Przewiduje się, że w wyniku realizacji postanowień ocenianego w niniejszym dokumencie planu, zasoby przyrodnicze, które obecnie występują w granicach omawianego terenu zostaną częściowo przekształcone, a częściowo zlikwidowane. Postępowanie wobec przede wszystkim chronionych gatunków roślin i zwierząt występujących w obszarze planu objęte jest regulacjami prawa z zakresu ochrony przyrody i stanowi przedmiot decyzji i postanowień administracyjnych organów odpowiedzialnych za nadzór nad zasobami przyrody, niezależnych od ustaleń planistycznych.

Realizacja i późniejsza eksploatacja funkcji produkcyjnej, składowej i magazynowej w obszarze planu będzie związana z ograniczeniem powierzchni terenu biologicznie czynnego, likwidacją istniejącej roślinności i stanowisk zwierząt z nią związanych (w tym gatunków chronionych). W odniesieniu do pozostałej szaty roślinnej przewiduje się, że jej częściowa likwidacja skutkować będzie jedynie zmniejszeniem zasięgu jej występowania – zróżnicowanie gatunkowe flory obecnej w granicach planu jest aktualnie na niskim poziomie. Realizacja ustaleń planu jest kolizyjna ze stanowiskiem *starca błotnego*, który znajduje się na liście gatunków zagrożonych. Po uzyskaniu stosownych zezwoleń możliwa będzie jego metaplantacja (przesiedlenie). Na skutek realizacji zapisów planu częściowej likwidacji mogą ulec również stanowiska zlokalizowanych wzdłuż brzegów Odry chronionych roślin, np. dzięgiel litwor, grzybień biały. Są to gatunki pospolicie występujące w dolinie Odry i w związku z likwidacją kilku stanowisk nie przewiduje się wystąpienia zagrożeń dla całej ich populacji występującej w rejonie Odry. Zieleń naturalna ulokowana od strony wody, z brzegiem naturalnym, pozwoli miejscowo na utrzymanie i zachowanie naturalnego charakteru roślinności oraz towarzyszących jej procesów ekologicznych.

W granicach obszaru objętego planem stwierdzono występowanie chronionych gatunków zwierząt. Są to gatunki o szerokim spektrum siedliskowym, a w sąsiedztwie analizowanego terenu występuje wiele podobnych siedlisk, w których zwierzęta te znajdą dogodne warunki do bytowania. Ingerencja w szuwały spowoduje zniszczenie istniejących i potencjalnych siedlisk gatunków ptaków wodno-błotnych oraz miejsc lęgowych żab zielonych. W przypadku prac w części lądowej (wycinka drzew i krzewów, utwardzanie terenu, budowa dróg) utracone zostaną stanowiska pospolitych gatunków ptaków.

Omawiany obszar w zdecydowanej większości jest przekształcony antropogenicznie. Zmiany w środowisku trwają praktycznie nieprzerwanie od kilkudziesięciu lat i w niektórych obszarach skutki tej presji nakładają się warstwowo. Centralna i wschodnia część planu nie mają pierwotnego charakteru i są efektem sukcesji wtórnej. Biorąc to pod uwagę, racjonalnym jest efektywnie wykorzystać powierzchnię planu przekierowując tu presję inwestycyjną związaną z różnego rodzaju funkcjami (m.in.: portową, produkcyjną, usługową, infrastrukturalną). Ma to istotne znaczenie w świetle skutecznej ochrony obszarów przyrodniczo cennych, z którymi teren planu sąsiaduje (m.in. Skolwiński Ostrów, Ostrów Żurawi, wyspy: Mewia, Kacza, Dębina). Zieleń naturalna nadal będzie odgrywać znaczącą rolę w tym obszarze – ulokowana od strony wody, z brzegiem naturalnym, pozwoli miejscowo na utrzymanie naturalnego charakteru krajobrazu rzeczno-ekologicznego.

3.8 Walory krajobrazowe, dziedzictwo kulturowe i historyczne

Typowo wiejski charakter rozplanowania i zabudowy Skolwina uległ przekształceniu w wyniku pojawienia się na północ od Szczecina przemysłu pod koniec XIX w.

Obszar objęty planem nie reprezentuje cennych przyrodniczo walorów krajobrazowych. Jego centralna i wschodnia część zostały przekształcone antropogenicznie poprzez pola refulacyjne i pozostałe zagospodarowanie związane z prowadzoną obecnie działalnością. Północną część tworzy roślinność szuwarowa, przywodna. Tereny o wyjątkowo wysokiej wartości zasobów krajobrazu przyrodniczego,

cechujące się bogactwem szaty roślinnej i fauny, znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie planu – są to przede wszystkim Skolwiński Ostrów, Ostrów Żurawi, wyspy: Mewia, Kacza, Dębina.

Położenie obszaru planu wzdłuż brzegu Odry wpływa na jego wartości ekspozycyjne. Widok odbierany z rzeki Odry stanowi konglomerat portowego zagospodarowania dolnego tarasu Odry oraz naturalnie rozwijających się wysp i półwyspów rozlewiska. Jednym z najcenniejszych elementów krajobrazu jest widok rozpościerający się z górnego tarasu osiedla na dolinę rzeki Odry. W omawianym terenie ustalono strefę E ochrony ekspozycji krajobrazu doliny rzeki Odry.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Zgodnie z obowiązującym Studium na całym obszarze planu ustalono strefę E ochrony ekspozycji krajobrazu doliny rzeki Odry. W obszarze strefy ochrony podlegają widoki na akwatorium portowe z przestrzeni publicznych, wysp Międzyodrza i szlaków wodnych. Warunki wynikające z ustalonej strefy E ochrony ekspozycji krajobrazu doliny rzeki Odry realizuje się poprzez ustalenia ogólne i szczegółowe planu.

Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany w fizjonomii krajobrazu terenu, kontynuując przemysłowe przeznaczenie dolnego tarasu osiedla Skolwin. Na skutek pełnej realizacji ustaleń planu dominować będzie krajobraz terenów zajętych pod zabudowę produkcyjną, składową, magazynową. Dla tych terenów prognozuje się negatywne skutki realizacji zamierzeń planistycznych. Niemniej zieleń naturalna nadal będzie odgrywać znaczącą rolę w tym obszarze – ulokowana od strony wody, z brzegiem naturalnym, pozwoli miejscowo na utrzymanie naturalnego charakteru krajobrazu rzeczno-ekspozycyjnego.

3.9 Zasoby naturalne

W obszarze opracowania nie odnotowano występowania udokumentowanych złóż surowców naturalnych, zatem nie wystąpi oddziaływanie na ten komponent środowiska, wynikające z realizacji ustaleń planu.

3.10 Zdrowie i warunki życia ludzi

Obszar objęty planem zlokalizowany jest w granicach osiedla Skolwin, położonego peryferyjnie względem centrum miasta. Osiedle to zamieszkuje obecnie około 3 tysięcy mieszkańców, wśród których najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Około 25% ogółu mieszkańców stanowi ludność w wieku poprodukcyjnym. W osiedlu dominuje funkcja mieszkaniowa i produkcyjno-usługowa. Osiedle nie posiada dobrze wykształconego lokalnego centrum usługowego, wymaga również rozbudowy ul. Stołczyńskiej, warunkującej rozwój terenów wzdłuż Odry. Mieszkańcy tej części miasta poddawani są presji akustycznej pochodzącej z głównych tras komunikacyjnych miasta (kołowych i szynowych).

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

W dokumentach kierunkowych rozwoju miasta i dokumentach planistycznych, dla omawianego obszaru ustalono kontynuację przeznaczenia na cele produkcji, składów, magazynów i funkcji portowych. To konsekwencja przedwojennego zagospodarowania i zabudowy, która utrwaliła relacje funkcjonalno-przestrzenne przemysłu w stosunku do osiedli mieszkaniowych. Kolejne edycje Studium, jak i uchwalane plany miejscowe, utrzymywały funkcjonujące zakłady pracy i rezerwy w ich otoczeniu na pokrewne funkcje. Zmiany zawarte w mpzp „Skolwin Port 4” w odniesieniu do obowiązujących planów polegają przede wszystkim na korekcie parametrów oraz rozmieszczenia terenów usług. Wprowadzone korekty mają na celu aktywizację rozwoju gospodarczego terenu poprzez zwiększenie możliwości inwestycyjnych. Realizacja tych zamierzeń, a następnie prowadzenie działalności gospodarczej, zgodnej z ustaloną w planie funkcją terenów elementarnych może niekorzystnie oddziaływać na mieszkańców zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie omawianego planu. Należy jednak zauważyć, że aktywizacja gospodarcza omawianego terenu będzie miała pozytywny skutek nie tylko w postaci pobudzenia rozwoju gospodarczego, ale również w postaci lokalnej dostępności do miejsc pracy – firma Vestas zakłada stworzenie około 600-700 miejsc pracy, co ma szczególne znaczenie w związku z wysokim odsetkiem mieszkańców Skolwina w wieku produkcyjnym. Wykształcenie lokalnych miejsc pracy sprzyja budowie miasta zwartej, 15-minutowej, gdzie codzienne czynności realizowane są w obrębie sąsiedztwa, osiedla.

Jednocześnie realizacja ustaleń planistycznych będzie skutkowało ogólnymi zmianami w strukturze środowiska – częściową redukcją powierzchni terenu biologicznie czynnego, zmianami krajobrazowymi, mikroklimatycznymi, właściwościami biorentacyjnymi powierzchni ziemi, bioróżnorodności. Przekształcenia te

będą związane z negatywnym oddziaływaniem na poszczególne składniki środowiska o skali lokalnej. Nie przewiduje się jednak, żeby oddziaływania te miały wymiar degradujący stan środowiska w skali osiedla, powinny zamknąć się w granicach nieruchomości, na której są zlokalizowane.

3.11 Natura 2000 oraz pozostałe obszary i obiekty chronione

Niewielka część omawianego terenu znajduje się w obszarze Natura 2000 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” PLH320018 dla którego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie jest na etapie opracowywania dokumentacji do planu zadań ochronnych. Do czasu jego ustanowienia w obszarze tym obowiązują tymczasowe cele ochrony dla obszaru PLH320018. Według nich przedmiotem ochrony występującym w omawianych granicach planu są enklawy łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (kod 91E0), dla których celem ochrony jest referencyjny stan siedliska rozumiany poprzez poprawę lub utrzymanie stanu poszczególnych wskaźników siedliska. Niemożliwe jest osiągnięcie stanu właściwego z obecnej oceny – stanu niezadowalającego, z powodu zubożenia florystycznego oraz podwyższonego udziału obcych gatunków inwazyjnych w runie. W obszarze planu w granicach obszaru Natura 2000 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” nie występują siedliska przyrodnicze (lasy łąkowe) będące przedmiotem ochrony tego obszaru (według danych udostępnionych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Szczecinie, wykonanych w 2022 roku w ramach prac nad planem zadań ochronnych).

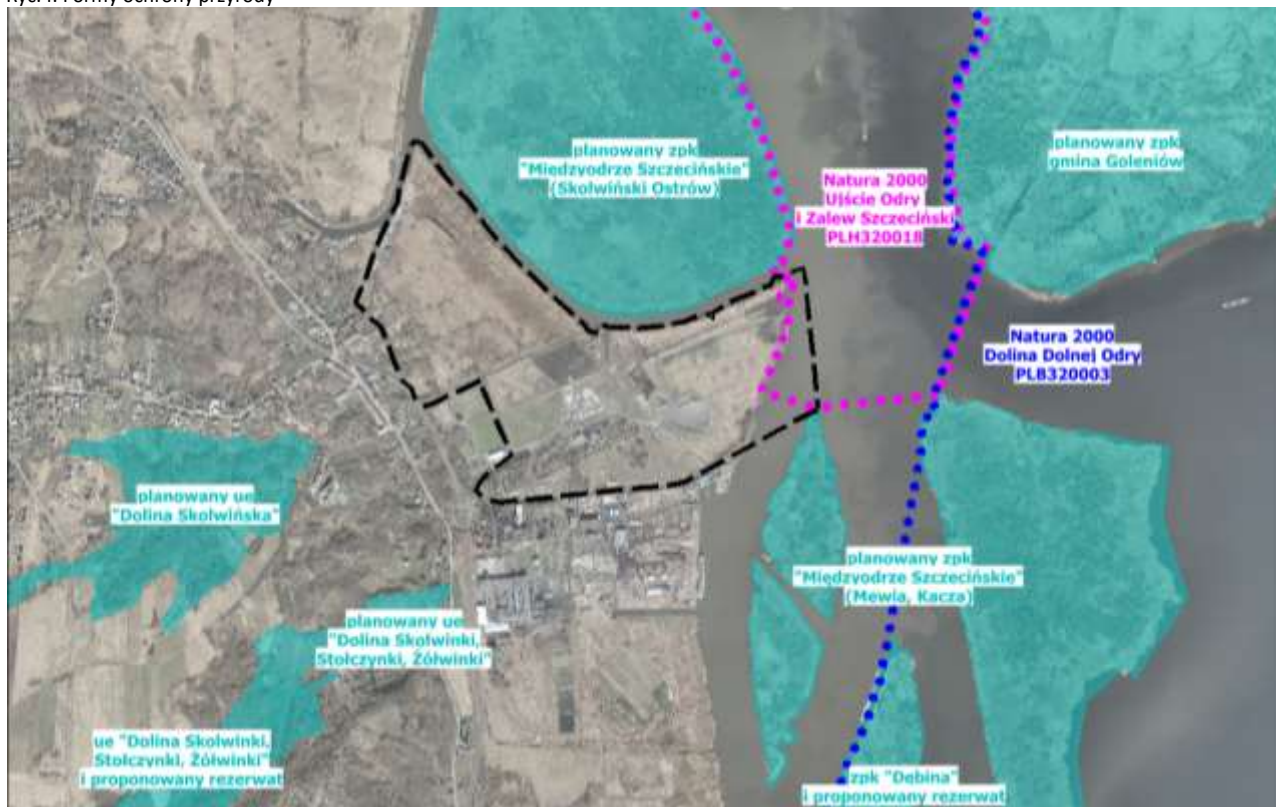
Od strony wodnej najbliższe sąsiedztwo planu stanowi planowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Międzyodrze Szczecińskie”, który obejmuje kilka wysp w granicach miasta, m.in.: Skolwiński Ostrów, Ostrów Żurawi, wyspy Mewi i Kaczę. Tereny wysp stanowią obszar występowania siedlisk przyrodniczych i wielu gatunków zagrożonych i chronionych roślin. Są również istotnymi obszarami faunistycznymi – występują tu liczne stanowiska m.in.: zimorodka, dzięcioła czarnego, błotniaka stawowego. Są również miejscem rozrodu drobnych ptaków leśnych, szuwarowych żab zielonych i zaskronca zwyczajnego. Celem ochrony projektowanego zpk jest zachowanie aluwialnego krajobrazu wysp. Obszar wskazano do ochrony biernej z dopuszczeniem zwalczania gatunków inwazyjnych. Zaleca się również ograniczenie niekontrolowanej presji turystycznej poprzez organizację punktów postojowych dla małych jednostek pływających.

Od strony lądowej najbliższej położone obszary cenne to: planowany użytek ekologiczny „Dolina Skolwińska” oraz projektowane powiększenie istniejącego użytku ekologicznego „Dolina Skolwinki, Stołczyński, Żółwinki”. Pierwszy z nich stanowi cenny obszar florystyczny, w obrębie którego występują stanowiska roślin rzadko spotykanych i chronionych. Jest również miejscem rozrodu chronionych ptaków wróblowatych, m.in. gąsiorka. Celem jego ochrony jest zachowanie i odtwarzanie walorów przyrodniczych doliny. Zaleca się dla niego m.in. zakaz lub ograniczenie zabudowy i innego przekształcania naturalnych lub seminaturalnych biocenoz oraz wprowadzenie zadrzewień na obszarach zdewastowanych i nieużytkowanych. Proponowane powiększenie istniejącego użytku ekologicznego „Dolina Skolwinki, Stołczyński, Żółwinki” wynika z faktu występowania w tym obszarze siedlisk grądowych i kwaśnej buczyny. Lasy te zachowane są w stanie zbliżonym do naturalnego i zajmują trudno dostępne ze względu na stromiznę stoki miejsc. Wskazuje się je do ochrony biernej.

Obszar planu znajduje się w odległości około 1 km od dwóch proponowanych rezerwatów przyrody: „Dębina i Czarnotęka” oraz „Dolina Skolwinki”.

Szczegółowy rozkład istniejących i proponowanych obszarowych form ochrony przyrody przedstawia rycina nr 4. Zgodnie z Waloryzacją przyrodniczą Szczecina z 2018 roku, inwentaryzacją i waloryzacją przyrodniczą, wykonaną w 2022 roku dla części obszaru planu, w omawianych granicach występują chronione gatunki roślin i zwierząt oraz siedliska przyrodnicze, które szerzej zostały opisane w rozdziale 3.7. niniejszej prognozy. Według dokumentacji (inwentaryzacja na potrzeby opracowania Planu zadań ochronnych) udostępnionej przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Szczecinie na niewielkim terenie planu znajdującym się w granicach obszaru Natura 2000 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” nie występują przedmioty ochrony tego obszaru.

Ryc.4. Formy ochrony przyrody

Źródło: Waloryzacja przyrodnicza miasta z 2018 r. oraz dane udostępnione przez RDOŚ w Szczecinie.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Nie przewiduje się, że realizacja ustaleń omawianego planu oraz późniejsza eksploatacja urządzeń i infrastruktury, będzie oddziaływać na obszary Natura 2000 oraz planowane obszarowe formy ochrony przyrody znajdujące się w sąsiedztwie omawianego planu. Analizowany obszar oraz formy ochrony projektowane i istniejące w jego otoczeniu pozostają pod bezpośrednim, długookresowym i stałym wpływem eksploatacji toru wodnego oraz działalności portowej, produkcyjnej zlokalizowanej przy samej rzece. Żegluga po Odrze oraz działalność produkcyjna, portowa jest prowadzona od wieloletni zarówno w granicach obszarów Natura 2000 jak i w bezpośrednim ich sąsiedztwie oraz w sąsiedztwie pozostałych form ochrony przyrody (istniejących i proponowanych), nie skutkując negatywnym oddziaływaniem prowadzącym do zubożenia walorów przyrodniczych. Przemawia za tym fakt, że Waloryzacja przyrodnicza Szczecina sporządzona w roku 2018 wskazuje te same formy ochrony przyrody, co Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego z 2010 roku oraz Waloryzacja przyrodnicza miasta Szczecin z 1999 roku. Wnioskować zatem można, że pomimo wciąż rozwijającej się działalności produkcyjnej, przemysłowej w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów decydujących o bioróżnorodności całego miasta, na przestrzeni lat nie doszło do zubożenia ich wartości przyrodniczych.

Istotne z punktu widzenia ochrony obszaru Natura 2000 jest to, że teren objęty planem jest obszarem, na którym od lat rozwijana jest działalność produkcyjna, przemysłowa i jest on w większości przekształcony antropogenicznie (poza strefami przybrzeżnymi i północną częścią, którą stanowi głównie roślinność szuwarowa). Ponadto teren ten nie jest kluczowy z punktu widzenia przedmiotów ochrony, dla których ustanowiono obszar Natura 2000 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” PLH320018.

3.12 Integralność ekologiczna obszaru

Wschodnia część terenu położona jest w korytarzu ekologicznym Rostoka Odrzańska, będącym częścią ponadregionalnego korytarza ekologicznego doliny Odry o przebiegu południkowym, warunkującym kierunek migracji zwierząt z centrum Europy do Bałtyku. Istniejące w sąsiedztwie planu oraz w jego obrębie obszary chronione (m.in. sieć Natura 2000) i predysponowane do ochrony (Skolwiński Ostrów, Ostrów Żurawi, wyspy: Mewia, Kacza) tworzą strefę umożliwiającą swobodne migracje zwierząt i roślin, a także utrzymanie i ochronę bioróżnorodności. To one wraz z Odrą oraz jeziorem Dąbie i pozostałą częścią

Międzyodrza tworzą integralną strukturę, która od wieloleci funkcjonuje na dość stabilnym poziomie w sąsiedztwie funkcji portowych i produkcyjnych. Powiązania ekologiczne na osi równoleżnikowej są mocno zaburzone i zdefragmentowane. Obszar planu ze względu na swoje antropogeniczne przekształcenie stanowi barierę ekologiczną w utrzymaniu i zachowaniu relacji i zależności ekologicznych pomiędzy doliną Odry i Puszcą Wkrzańską. Stan ten pogłębiają istniejące na zachód od analizowanego terenu liniowe bariery ekologiczne o wysokim stopniu eksploatacji – linia kolejowa i ulica Stołczyńska. Spływające ze Wzgórz Warszawskich cieki i strumienie, które są lokalnymi korytarzami ekologicznymi, zostały w przeszłości na odcinkach kolizyjnych z infrastrukturą skanalizowane, a ich ujścia stanowią część obszarów związanych z działalnością portową, produkcyjną, przemysłową.

Obszar objęty planem to teren w około 60% przekształcony ze względu na prowadzoną w jego bezpośrednim sąsiedztwie i w jego obrębie działalność przemysłową i usługową. Ze względu na zmianę warunków siedliskowych roślinność półnaturalna rozwija się tu jedynie wzdłuż brzegów wód, na siedliskach wtórnych, w zachowanych kanałach i rowach oraz w północnej części planu. Na pozostałym obszarze występuje roślinność synantropijna i urządzona (w pobliżu obiektów przemysłowych, sportowych i komunikacyjnych) oraz silnie przekształcone i zubożone zbiorowiska wykształcone na wałach i polach refulacyjnych, zajmujących tu ok. 40% powierzchni całego planu. Część centralna została około dwadzieścia lat temu pocięta kanałami i polami refulacyjnymi, jednak dużą część obszaru zajmowały jeszcze półnaturalne szuwały, zarośla i zadrzewienia. Dekadę temu roślinność drzewiastą ograniczono do pasa wzdłuż brzegów Odry, na pozostałym obszarze rosła presja i przekształcenia. W centralnej części obszaru, gdzie prace ziemne są prowadzone lub były prowadzone stosunkowo niedawno, teren jest niemal pozbawiony roślinności.

W obszarze planu i na jego granicy występują dwa gatunki inwazyjne: *niecierpek gruczołowaty* (liczny wzdłuż brzegów Odry na wschodniej granicy obszaru) oraz *rdestowiec japoński* (gatunek bardzo uciążliwy w zwalczaniu, bardzo łatwo się rozprzestrzenia, silnie się rozrasta eliminując wszystkie inne gatunki).

W związku z przekształceniami antropogenicznymi na terenie obszaru występują licznie antropofity. Do najbardziej uciążliwych w zwalczaniu i szkodliwych dla rodzimej przyrody należą w szczególności: robinia akacjowa, rzepicha brzeźna i rukwiel wschodnia (obie licznie na polach rekultywacyjnych), nawłóć kanadyjska i nawłóć późna (obie w dużych ilościach na polach refulacyjnych i nieużytkach).

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Kompleksowa realizacja ustaleń planu najprawdopodobniej zachowa dotychczasowe procesy ekologiczne odbywające się w otoczeniu planu. Plan swoimi granicami obejmuje tereny, które w części są już przekształcone i znajdują się w otoczeniu obszarów od dawna zagospodarowanych na rzecz funkcji portowych, produkcyjnych, składowych. Nowopowstałe zagospodarowanie, łącznie z istniejącym już zagospodarowaniem i zabudową oraz rozbudową m.in. Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej, będzie utrzymywało barierę ekologiczną w relacji Puszcza Wkrzańska – dolina Odry. Nie przewiduje się zaburzenia istniejących relacji ekologicznych na osi południkowej w obrębie korytarza ekologicznego Rostoka Odrzańska. Realizacja ustaleń planistycznych nie będzie skutkowałą zmianą przepustowości tego korytarza (jego zwężeniem). Migracje roślin i zwierząt wciąż będą odbywać się wzdłuż Odry, w strefie utworzonej przez rzekę, jezioro Dąbie i Międzyodrza, w sąsiedztwie funkcji portowych i produkcyjnych w sposób funkcjonujący od wieloleci. Z perspektywy zastanych relacji środowiskowych i ograniczeń funkcjonowania-przestrzennych plan daje optymalne możliwości rozwoju.

4 Zidentyfikowane problemy ochrony środowiska i sposoby ich rozwiązania

Do najistotniejszych problemów ochrony środowiska w obszarze opracowania należą:

- dalsza presja antropogeniczna na środowisko na skutek prowadzonej działalności portowej, produkcyjnej, magazynowej, składowej, transportowej (w tym transport wodny),
- postępujące ubożenie florystyczne i podwyższony udział obcych gatunków inwazyjnych,
- dalszy rozwój gatunków inwazyjnych,
- brak przekształceń w infrastrukturze rekreacyjno-wypoczynkowej zlokalizowanej w strefie brzegowej Odry; dalsza presja i ingerencji w brzeg naturalny.

Przy sporządzaniu planu miejscowego uwzględniono zidentyfikowane problemy ochrony środowiska. W związku z tym, że obszar planu położony jest w dolinie Odry, która pełni zarówno funkcje gospodarcze jak i ekologiczne, przyjęto jedną zasadę rozstrzygnięcia ww. problemów. Potraktowano analizowany obszar jako teren przekształcony antropogenicznie. Zmiany w jego środowisku trwają praktycznie nieprzerwanie od kilkudziesięciu lat – funkcjonowanie oczyszczalni ścieków i odkładanie urobku z pogłębiania toru wodnego. Biorąc to pod uwagę racjonalnym jest efektywnie wykorzystać powierzchnię, która od dziesięcioleci poddawana jest przekształceniom antropogenicznym i sukcesywnie zagospodarowywana, przekierowując tutaj presję inwestycyjną związaną z różnego rodzaju funkcjami (m.in.: portową, produkcyjną i usługową). Ma to istotne znaczenie w świetle skutecznej ochrony obszarów przyrodniczo cennych, z którymi sąsiaduje obszar planu (m.in.: Skolwiński Ostrów, Ostrów Żurawi, wyspy: Mewia, Kacza, Dębina).

Dodatkowo na etapie realizacji ustaleń planu (i po realizacji) zaleca się następujące (pozaplanistyczne) działania:

- zachowanie jak największej powierzchni terenów biologicznie czynnych, korzystnych dla kształtowania warunków retencji wody i rozwoju roślinności (plan ustala minimalną powierzchnię terenu biologicznie czynnego w działce budowlanej, co oznacza, że właściciele nieruchomości mogą ten udział zwiększyć),
- bezwzględne przestrzeganie norm dotyczących emisji hałasu oraz pozostałych substancji uwalnianych do środowiska,
- realną eliminację gatunków inwazyjnych,
- zachowanie i utrzymanie jak największej ilości obecnej w granicach planu zieleni wysokiej oraz nasadzenia nowych drzew,
- przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej na terenach inwestycyjnych, wykonanie prac i robót zmierzających do zagospodarowania terenu zgodnie z ustaleniami planu poza sezonem lęgowym ptaków i okresem rozrodczym pozostałych zwierząt.

4.1 Rozwiązania mające na celu kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W niniejszej prognozie przyjęto pojęcie kompensacji przyrodniczej w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2012 poz. 2556 z późn. zm.) – zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych. Ponadto w art. 75 ww. ustawy jest napisane, że wymagany zakres kompensacji przyrodniczej w przypadku przedsięwzięć, dla których była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (czyli m.in. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego), określa decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach oraz inne decyzje, przed wydaniem których została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Zatem w myśl tej ustawy działania kompensacyjne powinny być podejmowane na etapie realizacji ustaleń omawianego w niniejszej prognozie planu, równocześnie z budową obiektów lub tuż po jej zakończeniu.

4.2 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w planie

Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg miejscowego planu oraz brak oddziaływań na cele i przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000, nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych w stosunku do przyjętych w planie i omówionych w niniejszej prognozie.

4.3 Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji planu

Brak uchwalenia omawianego planu będzie skutkował obowiązywaniem postanowień mpzp „Tor Wodny”, „Skolwin Port 2” i „Skolwin Port 3” w Szczecinie. Na większości omawianego terenu obowiązuje w momencie sporządzania niniejszej prognozy mpzp „Tor wodny”. Uchwalony został 6 lat temu, co w szybko zmieniających się warunkach gospodarczych, społecznych i technologicznych skutkuje obowiązywaniem zapisów nie dostosowanych do obecnej sytuacji. Ustalenia tego planu wymagają

aktualizacji, by mogły w pełni spełnić potrzeby wynikające z obecnych uwarunkowań. Zapisy omawianego w niniejszej prognozie dokumentu są odpowiedzią na aktualne uwarunkowania prawne, potrzeby rozwojowe miasta i jego mieszkańców, zapewniają spójność przestrzenną. Ustalone funkcje odpowiadają na obecne i przyszłe wyzwania gospodarczo-społeczne dotyczące ochrony zdrowia i środowiska, w szczególności w zakresie transformacji energetycznej całego kraju. Pod względem społeczno-gospodarczym ustalenia omawianego w niniejszej prognozie planu są korzystniejsze dla rozwoju miasta, dla jakości życia i zdrowia mieszkańców, opierają się na założeniu korzystania z najnowszych dostępnych technologii i transporcie wodnym.

Zmiany zastosowane w omawianym planie „Skolwin Port 4” w Szczecinie w odniesieniu do ww. obowiązujących jeszcze mpzp polegają m.in. na zwiększeniu powierzchni przeznaczonej na funkcje związane z usługami, produkcją, składami i magazynami, a tym samym zmniejszeniu udziału zieleni naturalnej w obrębie planu, stanowiącej część enklawy roślinności szuwarowej. Zmiana ta ma na celu zorganizowanie kompleksowego procesu produkcji, składowania i magazynowania komponentów do morskich farm wiatrowych.

Najbardziej odczuwalnym efektem, który wystąpi w przypadku braku uchwalenia planu „Skolwin Port 4” w Szczecinie będzie brak przemian i rozwoju gospodarczego oraz pobudzenia aktywności zawodowej. Skolwin wymaga zintegrowanych przedsięwzięć wykorzystujących istniejącą infrastrukturę portową, produkcyjną, przemysłową, których skutkiem będzie rozwój gospodarczy i społeczny tej części Szczecina.

5 Przewidywane znaczące oddziaływania

W obowiązujących aktach prawnych, ustawodawca nie sprecyzował pojęcia „znaczące oddziaływanie”. Jedynym aktem, którym można posłużyć się w ocenie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko jest Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które określa rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Jednakże należy pamiętać, że skala miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymusza jedynie określenie przeznaczenia terenu i jego funkcję. Organ sporządzający plan nie jest w posiadaniu szczegółowych parametrów planowanych zamierzeń, które ujawniane są np. na etapie projektu budowlanego. Zatem w prognozach oceniających mpzp analizuje się i ocenia skutki, które mogą wynikać wyłącznie z projektowanego przeznaczenia terenów.

W granicach mpzp „Skolwin – Port 4” w Szczecinie wyznaczono teren o funkcji produkcji, składów, magazynów o powierzchni 40,86 ha. Zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zabudowa o funkcji określonej w planie jest przedsięwzięciem mogącym potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

5.1 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

W niniejszej prognozie opisano uwarunkowania przyrodnicze obszaru planu uwzględniając sąsiedztwo, skalę ocenianego dokumentu, jak również dostępne opracowania przyrodnicze. Nie zaistniała potrzeba uszczegółowienia sporządzonego opisu. Przeprowadzona w prognozie analiza nie wskazała obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

5.2 Oddziaływania skumulowane

Plan przewiduje realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wpływ tego typu zamierzeń na środowisko zawsze związany jest z emisją zanieczyszczeń do środowiska oraz korzystaniem z jego zasobów.

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmą najprawdopodobniej emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z różnych źródeł. Hałas pochodził będzie z procesu technologicznego związanego z produkcją, z ruchu samochodowego oraz z pozostałej eksploatacji obiektów, np. z klimatyzacji. Emisje zanieczyszczeń uwalnianych do atmosfery dotyczyć będą głównie emisji niskiej. Powstanie nowej zabudowy to również zwiększony pobór wody oraz zwiększona ilość odpadów i ścieków. W przyszłości może to powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko.

Na każdym etapie inwestycji należy przestrzegać wymogów ochrony środowiska. Priorytetowe jest zapewnienie bezpieczeństwa dla zdrowia i życia ludzkiego oraz środowiska. Inwestor przedsięwzięcia powinien posiadać wszelkie wymagane prawem pozwolenia i umowy dotyczące korzystania ze środowiska, nadzorować prawidłowe funkcjonowanie urządzeń, zapewnić przestrzeganie przepisów prawa, w tym przepisów z zakresu ochrony środowiska. W miejscowym planie regulowane są te zagadnienia, które zostały wskazane w Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i które stanowią przedmiot ustaleń planu. Plan nie może narzucać działań o charakterze technicznym (w znaczeniu stosowanej techniki i technologii), organizacyjnym (funkcjonowania i struktury organizacyjnej podmiotów) i zapobiegawczym.

Teren planu położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie działalności związanej z obsługą portu, produkcją, magazynowaniem, składowaniem, a w wyniku realizacji ustaleń omawianego w niniejszej prognozie planu, sam będzie stanowił obszar tych funkcji, których działalność skutkuje emisjami do środowiska (ciepła, ścieków, zanieczyszczeń pyłowych, gazowych) oraz poborem jego zasobów (wody, powietrza, energii). Przewiduje się utrzymanie tych presji w przyszłości.

5.3 Transgraniczne oddziaływania

Zapisy planu uniemożliwiają wprowadzenie zagospodarowania, które mogłoby być źródłem oddziaływania poza granice państwa, w związku z czym nie prognozuje się oddziaływań transgranicznych.

6 Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym i sposoby ich uwzględnienia

Cele polityki ekologicznej ustanowione na szczeblu krajowym uwzględniają cele ochrony środowiska rangi europejskiej, zawarte w dyrektywach Unii Europejskiej. Na szczeblu krajowym ochrona środowiska prowadzona jest na podstawie przyjętej w 1997 roku Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w oparciu o strategię i programy środowiskowe, przede wszystkim Politykę ekologiczną państwa 2030, Krajową strategię ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Strategię gospodarki wodnej.

Regionalna polityka ochrony środowiska prowadzona jest w oparciu o Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030. Program zawiera takie działania na rzecz ochrony środowiska jak: dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Określa on konkretne działania, które należy podjąć w celu ochrony klimatu i jakości powietrza, przygotowania do zmian klimatu, a także podnoszenia świadomości ekologicznej czy dążenia do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla.

Program ochrony środowiska miasta Szczecin na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2025-2028 jest dokumentem zawierającym priorytetowe cele oraz zadania na rzecz ochrony środowiska. Program ten stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem na poziomie miasta, jednocześnie integruje występujące lokalnie zagadnienia ochrony środowiska z założeniami ochrony środowiska wskazanymi w dokumentach tworzonych na wyższych szczeblach administracji.

Dyspozycje miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Skolwin Port 4” w Szczecinie realizują cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Podstawowym celem uwzględnionym podczas sporządzania planu był trwały, stabilny i zrównoważony rozwój dla osiągnięcia ładu społecznego, ekonomicznego, ekologicznego i przestrzennego. Ustalenia planu mają na celu osiągnięcie harmonijnego zagospodarowania przestrzennego, pozwalającego na rozwój obszaru, a także społeczności go zamieszkującej, bez znaczącego negatywnego wpływu na środowisko.

Plan w swych zapisach realizuje następujące wytyczne programów dotyczących ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska.

*Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
„Skolwin Port 4” w Szczecinie*

Tab.2. Zapisy miejscowego planu wypełniające określone cele środowiskowe

Zasoby przyrodnicze	
Ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych	<ul style="list-style-type: none"> – określenie minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego; – zakaz wprowadzania niepożądanych gatunków roślin, ze wskazaniem ich eliminacji z zagospodarowania; – obowiązek stosowania w nasadzeniach gatunków rodzimych; – częściowe objęcie obszaru planu Systemem Zieleni Miejskiej; – uwzględnienie występowania obszarów i obiektów chronionych; – dopuszczenie/nakaz stosowania błękitno-zielonej infrastruktury.
Zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych	
Zwiększenie roli zielonej infrastruktury w łagodzeniu skutków zmian klimatu	
Wzmocnienie funkcji społecznej i ekologicznej terenów zieleni	
Wody i gospodarowanie wodami	
Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz podziemnych	<ul style="list-style-type: none"> – uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej; – ustalenie obowiązku stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania; – obowiązek stosowania rozwiązań zmniejszających zużycie wody.
Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi ze zmianami klimatycznymi	
Jakość powietrza atmosferycznego	
Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego	<ul style="list-style-type: none"> – ustalenie zaopatrzenia w ciepło oraz gaz; – obowiązek stosowania rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujące odnawialne źródła energii; – określenie zasad dotyczących realizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł; – zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska.
Przeciwdziałania negatywnym skutkom zmian klimatu	
Hałas	
Poprawa klimatu akustycznego poprzez dążenie do obniżenia hałasu co najmniej do poziomu obowiązujących standardów	<ul style="list-style-type: none"> – zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska.
Gospodarka wodno-ściekowa	
Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	<ul style="list-style-type: none"> – określenie warunków realizacji systemu wodociągowego; – ustalenie zasad odprowadzania ścieków; – dopuszczenie budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury inżynierskiej; – określenie zasad gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie m.in. Programu ochrony środowiska miasta Szczecin na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028.

Osiągnięcie tych celów wpływa na zasobooszczędność, wsparcie dla zielonej gospodarki i konkurencyjność gospodarki niskoemisyjnej oraz budowanie odporności miasta na zmiany klimatyczne.

7 Metody analizy skutków realizacji planu

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prezydent miasta w celu oceny aktualności planów miejscowych dokonuje co najmniej raz w czasie kadencji rady miasta, analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W tym okresie dokonuje się oceny skutków realizacji ustaleń, między innymi, analizowanego projektu planu w kontekście złożonych wniosków. Możliwość realizacji tych wniosków będzie również uzależniona od skutków realizacji obowiązującego planu na środowisko przyrodnicze i warunki życia mieszkańców. Kontrole i monitoring poszczególnych komponentów środowiska wykonuje się w ramach przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz prawa lokalnego.

8 Podsumowanie

Prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą wykonanie ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska i w ich wzajemnym powiązaniu.

Celem planu jest umożliwienie dalszego rozwoju funkcji produkcyjnych, magazynowych, składowych firmie Vestas Manufacturing Poland sp. z o.o., będącej użytkownikiem wieczystym

nieruchomości produkcyjnych na terenie osiedla Skolwin i nabywcą terenów produkcyjnych na Ostrowie Brdowskim.

Fabryka Vestas w Szczecinie ma pokryć krajowy i globalny popyt na morską energię wiatrową i tym samym odegrać kluczową rolę w realizacji krajowej polityki transformacji energetycznej, zapowiadanej przez Rząd RP. Morskie farmy wiatrowe mają szansę nie tylko zrewolucjonizować krajowy system energetyczny, ale też być impulsem dla rozwoju całego regionu zachodniopomorskiego. Szczecin ma szansę wykorzystać swój wyjątkowy potencjał lokalizacyjny, odbudować tradycję morskiego przemysłu i wykształcić znaczący ośrodek w tej sferze.

Fabryka będzie dostarczała produkowane elementy zarówno na rynek polski, jak i rynki globalne. Ma rozpocząć działalność w drugiej połowie 2024 roku i stworzyć od 600 do 700 miejsc pracy. Tym samym będzie to największy zakład produkcyjny w Polsce bezpośrednio związany z sektorem morskich farm wiatrowych.

Wypełnienie zapisów planistycznych będzie skutkowało ogólnym zmianami w strukturze środowiska – częściową redukcją powierzchni terenu biologicznie czynnego, zmianami krajobrazowymi, mikroklimatycznymi, właściwości bioretencyjnych powierzchni ziemi, bioróżnorodności. Przekształcenia te będą związane z negatywnym oddziaływaniem na poszczególne składniki środowiska o skali lokalnej. Nie przewiduje się jednak, żeby oddziaływania te miały wymiar degradujący stan środowiska w skali osiedla, dzielnicy czy miasta.

9 Literatura i materiały źródłowe

1. Biuro Konserwacji Przyrody, Waloryzacja przyrodnicza Szczecina, Szczecin 1999.
2. Biuro Konserwacji Przyrody, Waloryzacja Przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego, Szczecin 2010.
3. Biuro Konserwacji Przyrody, Waloryzacja przyrodnicza Szczecina, Szczecin 2018.
4. Biuro Konserwacji Przyrody, Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza pod względem szaty roślinnej i fauny obszaru w Szczecinie Skolwin na północ od papierni Skolwin, Szczecin 2022.
5. Ekkom, Mapa akustyczna miasta Szczecin, Warszawa 2022.
6. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Szczecinie: „Skolwin Port 2” w Szczecinie (Uchwała Nr XXXI/901/13/1055/09 Rady Miasta Szczecin z dnia 17 czerwca 2013 r.), „Tor Wodny” w Szczecinie (Uchwała Nr XXIX/730/17 Rady Miasta Szczecin z dnia 25 kwietnia 2017 r.), „Skolwin Port 3” w Szczecinie (Uchwała Nr XXVIII/818/21 Rady Miasta Szczecin z dnia 27 maja 2021 roku).
7. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Mapa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi, Warszawa 2017.
8. Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej – PSEW: www.psew.pl
9. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Skolwin Port 4” w Szczecinie.
10. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin (Uchwała Nr XXXIX/1061/22 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 kwietnia 2022 r.).
11. Top-eko pracownia projektowa, Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Plan Portu – część 1 (Skolwin)” w Szczecinie, Szczecin 2004.